

Valtuustoaloite nopeusrajoitusten alentamisesta 5-tiellä

Maakuntahallitus 19.08.2024 § 91
76/00.01.04/2022

Valmistelija

aluesuunnittelupäällikkö Marko Tantt, 040 628 2788, etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

esittelijä: maakuntajohtaja Pentti Mäkinen

Maakuntahallitus antaa maakuntavaltuustolle Satu Taavitsaisen ym. aloitteen johdosta seuraavan sisältöisen vastauksen ja esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee asian tiedoksi ja toteaa sen loppuunkäsittelyksi:

Maakuntaliitto tekee jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä ja liikenteen edunvalvontaa maakunnan saavutettavuuden parantamiseksi. Maakuntaliitto on antanut lausunnon Väylävirastolle nopeusajoitusohjeen päivytyksestä. Lausunnossaan maakuntaliitto toteaa mm. seuraavaa:

”Toimenpiteet, jotka lisäävät liikenneturvallisuutta ja vähentävät liikennekuolemia, ovat sinänsä kannatettavia. Pääväylillä nopeuksien alentaminen tulee olla viimeinen ja väliaikainen keino turvallisuuden lisäämiseksi. Pääväylillä ensisijaisena keinona tulee olla liikenneolosuhteiden ja –infran kehittäminen vastaamaan nykyisiä turvallisuusvaatimuksia, jotta ympärivuotinen 100 km/h on mahdollinen.

Esitetyt nopeusrajoitusten alentamiset eivät vastaa maakunnan asettamaa palvelutasotavoitetta valtatiellä 5, jolla tavoitteena on ympärivuotinen 100 km/h.

Maanteiden korjausvelkaa ja turvallisuuspuutteita ei tule hoitaa asettamalla alempia nopeusrajoituksia, vaan väylänpidon rahoitus tulee nostaa tasolle, jolla tieverkko pystytään pitämään liikennöitävässä kunnossa nykyisellä nopeustasolla ja erityisesti pääteverkkoa ja sen liikenneturvallisuutta voidaan kehittää mm. rakentamalla lisää keskikaiteellisia ohituskaistoilla varustettuja osuuksia, jotka mahdollistavat nopeustason ympärivuoden 100 km/h ja samalla ne parantavat liikenneturvallisuutta huomattavasti paremmin kuin 80 km/h nopeusrajoitusmerkin asettaminen.”

Itä-Suomen neuvottelukunnan jäsenenä maakuntaliitto on ollut linjaamassa Itä-Suomen yhteisiä liikenteen kärkihankkeita, joissa investointiohjelmaan esitetään valtatieltä 5 kaksi hanketta; Leppävirta-Kuopio ja Hietanen-Pitkäjärvi. Näistä ensin mainittu on myös Orpon hallitusohjelman investointiohjelmassa ja sille on osoitettu valtuus valtion talousarviossa. Aktiivisen edunvalvonnan kautta toteutukseen on saatu myös välin Hurus-Hietanen rakentamishanke, joka valmistuu vuoden 2025 aikana. Hankkeen myötä ajonopeus voidaan pitää talvellaikin turvallisesti 100 kilometrissä tunnissa ko. osuudella.

Maakuntaliitto jatkaa aktiivista edunvalvontaa yhdessä sidosryhmiensä kanssa, jotta valtatie 5 liikenneolosuhteet saadaan turvallisiksi ja ympärivuotinen 100 km/h toteutuu.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Satu Taavitsainen ym. jättivät maakuntavaltuuston 6.6.2024 kokouksessa aloitteen, johon maakuntaliiton virasto on valmistellut esityksen vastaukseksi.

Valtuusaloitteen taustaa

Väylävirastossa on käynnissä maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivitys. Tavoitteena on, että nopeusrajoitusjärjestelmä on kokonaisuutena johdonmukainen ja linjassa nykyisten liikenne- ja ympäristöolosuhteiden kanssa. Siten ohjeella pyritään varmistamaan yhteneväinen palvelutaso eli saavutettavuus ja turvallinen liikenne koko maassa. Ohjeessa esitettyjen kriteerien perusteella valtakunnallisesti nopeusrajoitus laskisi 100 km/h:sta 80 km/h:aan noin 1800 kilometrillä. Tämä on 4,5 % siitä tieverkosta, joka ei ole yleisrajoituksen piirissä. Muutos kohdistuu teihin, joilla onnettomuusriski on kohonnut. Näitä teitä ovat vähäliikenteiset maantiet ja vilkasliikenteiset tiejaksot, joilla kohtausonnettomuusriski on kohonnut.

Etelä-Savon saavutettavuuden osalta merkittävimmät nopeusmuutokset koskevat valtatieä 5 väleillä Lusi-Koirankivi, Hietanen-Hurus, ja Varkaus-Kuopio. Muutoksen myötä matka-aika Mikkelin ja Lahden välillä kasvaa 2 minuuttia 12 sekuntia sekä Mikkelin ja Kuopion välillä minuutin ja 42 sekuntia. Nopeusrajoitusten laskeminen vaikuttaa negatiivisesti Etelä-Savon saavutettavuuteen ja talouteen. Pidemmät matkustusajat vaikuttavat kuljetusketjujen toimintaan ja lisäävät logistisia kustannuksia, mikä heikentää eteläsavolaisten yritysten kilpailukykyä.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että maakuntaliitto tekee aktiivista vaikuttamista, jotta 5-tietä korjataan, eikä nopeuksia tarvitsisi alentaa.